

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI

**IMHALLEF
ONOR. GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.**

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 30 ta' Marzu, 2001

Numru 91

Citaz. Nru. 687/00GV

Doc. Nru. 39-01

Philip Pace & Sons Limited

vs

**Joseph Cini ezercenti l-kummerc bl-isem C.
Cini Poultry Products**

Il-Qorti,

PRELIMINARI

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz taghha is-socjeta' attrici ippremettiet illi l-konvenut jinsab debitur versu s-socjeta' attrici fis-somma ta' ghaxar telef, seba' mija u tlieta u tletin liri Maltin u disghin centezmu (Lm10,733.90) rapprezentanti in kwantu ghal hamest elef, sitt mija u dsatax-il lira Maltin u hamsa u ghoxrin centezmu (Lm5,619.25) prezz ta' ingredjenti konnessi mal-ikel mibjughha mis-socjeta' attrici lill-konvenut u in kwantu ghal hamest elef, mija u erbatax-il lira Maltin u hamsa u sittin centezmu (Lm5,114.65) bilanc minn somma akbar prezz ta' makkinarju mibjugh u kkonsenjat mis-socjeta' attrici lill-konvenut u spejjez relattivi in konnessjoni max-xiri tal-istess, skond ma jirrizulta mill-annessa skrittura immarkata Dokument 'A' u prospett immarkat Dokument 'B', liema dejn hu cert, likwidu u dovut.

Premess illi l-konvenut nonostante li gie interpellat sabiex ihallas baqa' inadempjenti.

Premess illi fil-fehma tas-socjeta' attrici il-konvenut m'ghandux eccezzjonijiet xi jressaq kontra t-talbiet attrici.

Is-socjeta' attrici talbet li din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddeciedi skond it-talba bid-dispenza mis-smiegh tal-kawza a tenur tal-Artikolu 167 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili.
2. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta' attrici is-somma ta' ghaxart elef, seba' mija u tlieta u tletin lira Maltin u disghin centezmu (Lm10,733.90) rapprezentanti in kwantu ghal hamest elef, sitt mija u dsatax-il lira Maltin u hamsa u ghoxrin centezmu (Lm5,619.25) prezz ta' ingredjenti konnessi mal-ikel mibjugha mis-socjeta' attrici lill-konvenut u in kwantu ghal hamest elef, mija u erbatax-il lira Maltin u hamsa u sittin centezmu (Lm5,114.65) bilanc minn somma akbar, prezz ta' makkinarju mibjugh u kkonsenjat mis-socjeta' attrici lill-konvenut u spejjez relattivi in konnessjoni max-xiri tal-istess, liema dejn hu cert, likwidu u dovut.

Bl-imghax kummercjali mid-data tal-konsenja sad-data tal-effettivi pagament li sad-disgha u ghoxrin (29) ta' Frar, 2000 kien jammonta ghal elf, seba' mija disgha u hamsin liri Maltin u hamsa u hamsin centezmu (Lm1,759.55) u bl-imghax kummercjali ulterjuri sad-data tal-effettiv pagament u bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali ipprezentata fis-sbatax (17) ta' Marzu, 2000 u tal-Mandat ta' Sekwestru u ittra ufficjali ipprezentati kontestwalment kontra l-konvenut.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici a fol 3;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Joseph Cini nomine a fol 18 fejn eccepixxa illi:

1. In linea preliminari, il-konvenut Joseph Cini jinvoka l-principju tal-privilegium fori favur tieghu u jeccepixxi n-nuqqas ta' gurdizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti stante illi huwa kellu jigi imharrek fil-post tar-residenza u domicilju tieghu illi huwa Ghawdex u mhux Malta.
2. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, in linea preliinari, il-konvenut jeccepixxi wkoll illi huwa mhux il-legittimo contraddittorio tal-kawza odjerna stante illi f'kull negozju illi seta' kien hemm bejn il-partijiet, Joseph Cini dejjem kien qed jagixxi ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' kummercjali Carmelo Cini Poultry Products Limited u ghaldaqstant huwa ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju;
3. Minghajr pregudizzju ghall-premess, is-somma illi qed tippretendi is-socjeta' attrici ma hiex dovuta kollha, anzi jekk hi dovuta xi somma huwa dovut ammont ferm anqas minn dak pretiz mis-socjeta' attrici;
4. Minghajr pregudizzju ghall-premess, wahda mill-bicciet tal-makkinarju konsenjat mis-socjeta' attrici ma hux tal-livell illi gie ordnat minn Carmelo Cini Poultry Products Limited u aktar minn hekk huwa minsus b'difett latenti, liema difett ikkawza telf ta' profitti, danni u spejjez kbar lis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited;
5. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri, fid-dritt u fil-fatt.

Rat il-kontrotalba tal-konvenut ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' kummercjali Carmelo Cini Poultry Products Limited a fol 21 fejn eccepixxa illi:

Premess illi fis-sitta u ghoxrin ta' April, elf disa' mija u sitta u disghin (26/04/96) il-konvenut nomine ghamel ordni lis-socjeta' rikonvenuta sabiex tikkonsenja lis-

socjeta' kummercjali Carmelo Cini Poultry Products Limited diversi bicciet ta' makkinarju ammontanti ghal tlettax-il elf, hames mija u tmenin lira Maltin (Lm13,580), b'depozitu ta' hamest elef lira Maltin (Lm5,000), bil-ftehim illi l-imsemmi makkinarju kellu jigi konsenjat fi zmien xahar;

Premess illi fit-tnejn u ghoxrin ta' Mejju, elf disa' mija u sitta u disghin (22/05/96) is-socjeta' rikonvenuta Philip Pace & Sons Ltd. ikkonsenjat lis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited konsenja ta' flavours u ingredjenti ta' l-ikel fis-somma ta' elfejn, seba' mija u sebgha u tletin Lira Maltin u sebgha u tmenin centezmu (Lm2,737.87);

Premess illi fit-tmienja ta' Lulju, elf disa' mija u sitta u disghin (08/07/1996) is-socjeta' rikonvenuta Philip Pace and Sons Ltd. ikkonsenjat lis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited konsenja ta' "casing" fis-somma ta' elfejn, seba' mija u wiehed u ghoxrin lira Maltin u tnejn u ghoxrin centezmu (Lm2,721.22);

Premess illi il-konsenja tal-makkinarju ordnat mis-socjeta' C. Cini Poultry Products Limited fis-sitta u ghoxrin ta' April, elf, disa' mija u sitta u disghin (26/04/96), mhux biss ma saritx fiz-zmien miftiehem u cioe fi zmien xahar izda baqghet ma saritx bil-konsegwenza illi l-konsenja ta' flavours u ingredjenti ta' l-ikel fis-somma ta' elfejn, seba' mija u sebgha u tletin lira Maltin u sebgha u tmenin centezmu (Lm2,737.87) skadiet u kellha tintrema' u dan meta l-ftehim kien illi l-ewwel kellha issir il-konsenja tal-makkinarju u wara l-konsenja tal-flavours;

Premess illi Joseph Cini ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited diversi drabi informa verbalment lis-socjeta' rikonvenuta fuq id-dewmien fil-konsenja tal-makkinarju u fuq il-fatt illi l-konsenja ta' flavours u ingredjenti ta' l-ikel skadiet u kellha tintrema;

Premess illi sa April tal-elf, disa' mija u disgha u disghin (1999) il-konsenja tal-makkinarju kienet ghadha ma saritx;

Premess illi fl-ewwel ta' Mejju, elf, disa' mija u disgha u disghin (01/05/1999), is-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited ordnat zieda fil-makkinarju li kien ordnat fil-elf, disa' mija u sitta u disghin (1996) bil-prezz globali ta' hamsa u ghoxrin elf, seba' mija u tmintax-il lira Maltin u sittin centezmu (Lm25,718.60); b'depozitu iehor fl-ewwel ta' Mejju, elf, disa' mija u disgha u disghin (01/05/1999) ta' ghaxart elef lira maltin (Lm10,000);

Premess illi kien hemm il-ftehim bejn il-partijiet illi l-ammont dovut ghall-konsenja tal-makkinarju kellu jithallas ghaxart elef lira Maltin (Lm10,000) depozitu fuq l-ordni, ghaxart elef lira Maltin (Lm10,000) meta issir il-konsenja u l-bilanc jithallas fi zmien sitt xhur mill-konsenja tal-makkinarju kollu;

Premess illi wahda mill-magni illi kellha tigi konsenjata u cioe' il-Hollymatic 54 Burger Former and Stacker bil-prezz ta' tlett elef u mitt lira Maltin (Lm3,100) giet konsenjata b'difett serju fiha u cioe' illi l-imsemmija magna ma hiex tajba sabiex taghmel ix-xoghol li suppost taghmel u cioe' li tiffirma u tpoggi il-burgers fuq xulxin;

Premess illi s-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited informat verbalment ghal diversi drabi lis-socjeta' Philip Pace and Sons Ltd. bid-difett imsemmi, izda l-imsemmija magna ghadha sallum ma tahdimx tajjeb, bil-konsegwenza illi s-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited sofriet u ghadha issofri danni u spejjez kbar kif ukoll telf ta' profitti kif jigi pruvat waqt is-smiegh tal-kawza;

Premess illi s-socjeta' Carmelo Cini Poultry Limited kellha iggib espert mill-Ingilterra sabiex jipprova jhaddem l-imsemmija magna u jara xi hsara fiha u dana kollox a spejjez taghha;

Premess illi s-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited imxiet fuq ir-ricetti illi gabet minn ghand is-socjeta' rikonvenuta izda xorta l-imsemmija magna ma hadmitx u ghadha ma tahdimx kif suppost;

Is-socjeta' attrici Carmelo Cini Poultry Products Limited talbet li din l-Onorabbli Qorti:

1. Taqta' u tiddeciedi illi l-magna imsemmija hija difettuza u ta' livell u kwalita' hazina u inferjuri ghal dik ordnata mis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited;
2. Taqta' u tiddeciedi illi stante illi qabel ma gie konsenjat il-makkinarju ordnat mis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited, gie konsenjat l-ewwel il-flavours u ingredjenti ta' l-ikel illi lahqu skadew u kellhom jintremghu minhabba illi s-socjeta' rikonvenuta Philip Pace and Sons Ltd. kienet tardiva ferm fil-konsenja tal-makkinarju ordnat mis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited, l-imsemmija somma ta' elfejn, seba' mija u sebgha u tletin lira Maltin u sebgha u tmenin centezmu (m2,737.87) ma hiex dovuta mis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited lis-socjeta' rikonvenuta;
3. Tordna lis-socjeta' rikonvenuta Philip Pace and Sons Ltd. tikkonsenja magna gdida u skond ma giet ordnata mis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited flok il-magna difettuza konsenjata jew fin-nuqqas ulterjorment tordna lis-socjeta' Philip Pace and Sons Ltd. tiehu lura l-magna difettuza u trodd lura l-prezz ta' l-istess magna lis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited;
4. Tillikwida l-ispejjez, telf ta' profitti u danni kollha konsegwentement sofferti u li ghadha issofri s-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited;

5. Tikkundanna lis-socjeta' rikonvenuta Philip Pace and Sons Ltd. sabiex thallas lis-socjeta' Carmelo Cini Poultry Products Limited l-ammont hekk likwidat.

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet legali kontra is-socjeta' attrici.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' attrici ghall-kontrotalba a fol 27 fejn eccepiet illi:

1. Preliminarjament l-irritwalita' u n-nullita' tal-Kontro-Talba stante li ma heix qed tigi proposta mill-konvenut kif imharrek.
2. Illi l-kontro talbiet huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li mhux minnu li s-socjeta' attrici rikonvenuta naqset milli tikkonsenja l-makkinarju kif miftiehem. Mhux minnu lanqas li l-prezz tal-makkinarju diskuss bejn il-partijiet fl-elf, disa' mija u sitta u disghin (1996) kien ta' tlettax-il elf, hames mija u tmenin lira Maltin (Lm13,580). Il-ftehim fl-elf, disa' mija u sitta u disghin (1996) kien illi l-makkinarju jigi mibghut mill-Ingilterra wara li l-konvenut jikkonferma l-ordni permezz ta' depozitu ta' hamsin fil-mija (50%) tal-prezz pattwit. Sakemm dan id-depozitu ma sarx kif miftiehem il-merkanzija ma kellhiex tintbghat mill-Ingilterra.
3. Illi l-allegazzjoni tal-konvenut li rema' l-konsenja ta' flavours u ingredjenti hija kontestata. Fi kwalunkwe kaz kien hu stess li naqas milli jeffettwa d-depozitu miftiehem sabiex il-makkinarju jkun jista' jigi ordnat u trasportat lejn Malta. Ghan-nuqqas tal-konvenut m'ghandiex tinzamm responsabbli s-socjeta' attrici.
4. Illi l-kontro talbiet tal-konvenut huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li fl-ewwel (1) ta' Mejju, 1999, tlett snin wara li l-konvenut qed jallega li rema' l-flavours u l-ingredjenti, huwa resaq fuq Sales Contract gdid fuq l-istess makkinarju fejn il-partijiet ftehmli li l-prezz globali kien ta' disgha u ghoxrin

elf, hames mija u disa' lira Maltin (Lm29,509), fejn ghal darb'ohra l-partijiet ftehm u li l-ordni tigi konfermata mal-hlas ta' hamsin fil-mija (50%) tal-prezz u cioe' ghaxart elef liri Maltin (Lm10,000) oltre il-hamest elef liri Maltin (Lm5,000) gia mhallas fil-elf, disa' mija u sitta u disghin (1996). Kien biss wara li sar tali depozitu li l-makkinarju gie trasportat mill-Ingilterra lejn Malta u konsenjat lill-konvenut.

5. Illi s-socjeta' attrici imxiet strettament mat-termini tal-ftehim u ghalhekk ma hi responsabbli ghal ebda danni.
6. Illi l-ewwel kontro-talba u r-raba' eccezzjoni sabiex jigi dikjarat li l-magna Hollymatic 54 Burger Former and Stacker giet konsenjata b'difett latenti hija perenta ai termini tal-artikolu 1431(1) tal-Kodici Civili.
7. Illi l-kontro-talba ghall-konsenja ta' magna gdida hija infondata fid-dritt stante li din ma hiex konformi mal-provvedimenti tal-Kodici Civili.
8. Illi mhux minnu li l-magna de quo kienet afflitta minn difett latenti. Meta din il-magna giet ezaminata minn teknici inkarigati mis-socjeta' attrici irrizulta li l-konvenut ma kienx qed jimxi mal-istruzzjonijiet tal-uzu tal-istess, b'mod partikolari il-kwalita' u l-ammont ta' ingredjenti mitfugha fiha.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat li ma saret ebda talba ghas-suspensjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza;

KONSIDERAZZJONIJIET

B'verbal tal-hamsa (5) ta' Frar, 2001 a fol 38 il-kawza thalliet ghal lum ghas-sentenza fuq l-ewwel zewg eccezzjonijiet tal-konvenut.

PRIVILEGIUM FORI

Fil-ewwel eccezzjoni l-konvenut eccepixxa li in linea preliminari il-konvenut Joseph Cini jinvoka l-principju tal-privilegium fori favur tieghu u jeccepixxi n-nuqqas ta' gurdizzjoni ta' dina l-Qorti stante li huwa kellu jigi mharrek fil-post tar-residenza u domicilju tieghu illi huwa Ghawdex u mhux Malta.

Fil-artikolu 50(1) tal-Kap 12 hemm dispost li:-

Bla hsara tad-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 770 u 771, il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex), b'eskluzjoni tal-qrati ta' Malta, hija kompetenti biex tiehu konjizzjoni ta' kull pretensjoni kontra l-persuni li joqogħdu jew li għandhom ir-residenza tagħhom ordinarja fil-Gzira ta' Ghawdex jew ta' Kemmuna, kif ukoll ta' dawk il-kawzi l-oħra kollha li l-ligi tghid espressament li għandha tiehu konjizzjoni tagħhom dik il-qorti.

770. Il-*privilegium fori* jispicca wkoll, fil-kaz li l-kawza tkun dwar obligazzjoni li, skond il-ftehim, kellha tigi esegwita fi Gzira partikolari....

771. Dan il-privilegg jista' jigi rinunzjat u meta ma jigix mitlub jitqies li gie rinunzjat.

Fil-kaz in ezami Tony Pace xehed dwar kif kienu jsiru l-pagamenti. Hu xehed li l-konvenut kien hallas ghaxart elef liri Maltin (Lm 10,000) biex jikkonferma l-ordni u dan sar permezz ta' cheque tal-Midland Bank fl-ufficcju tagħhom Haz-Zebbug. Il-konvenut kien mar għandu personalment biex jagħtih ic-cheque. Il-konvenut kien jinzel darbtejn jew tlieta fil-gimgha Malta. Din ix-xhieda ma gietx kontradetta.

Jirrizulta ghalhekk li l-pagamenti kienu qed isiru Malta u ghalhekk la l-partijiet ma semmew xejn fejn kellu jithallas il-bilanc, kien intiz li kellu jibqa' jsir Malta kif sar l-ewwel pagament u ghalhekk japplika dak li jghid l-artikolu 770 fuq riferit u ghalhekk fil-kaz in ezami l-privilegium fori jispicca.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li dina l-eccezzjoni ghandha tigi michuda.

LEGITTIMU KONTRADITTUR

Kwantu ghat-tieni eccezzjoni tieghu l-konvenut qal li hu mhux il-legittimu kontradittur billi f'kull negozju li seta' kien hemm bejn il-partijiet, Joseph Cini dejjem kien qed jagixxi ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta' kummercjali Carmelo Cini Poultry Products Limited.

Tony Pace fuq dan l-punt xehed li l-wording tad Dok A a fol 5 kien gie indikat lilu minn Carmelo Cini li qallu biex jaghmlu taht Carmelo Cini Poultry Products. Hu qal li ma ssemmitx "Limited" ghax kieku kien inizzilha. Il-konvenut qatt ma semmilu li kien hemm xi kumpanija nvoluta. Meta kien baghat ittra ufficjali lill-konvenut dan kien irrisponda, fiha hu ma indika ebda kumpanija. (ara fol 37).

Mill-provi prodotti jirrizulta li fin-negozjati bejn l-atturi u l-konvenut qatt ma ssemmiet kumpanija anzi mill-ittra ufficjali a fol 37, mill-iskritura dok A u mill-fax dok fol 35, jirrizulta li Joseph Cini ma kienx qed jidher ghal xi kumpanija.

Ghalhekk dina l-eccezzjoni wkoll qeghda tigi michuda

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti tiddeciedi prevja li tichad l-ewwel zewg eccezzjonijiet tal-konvenut, spejjez ghall-konvenut; tiddifferixxi l-kawza ghall-kontinwazzjoni ghat-tmienja (8) ta' Gunju, 2001.

ONOR. IMHALLEF GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

**Frankie Mercieca
DEPUTAT REGISTRATUR**